

OPPOSE – AGRI Committee Amendments 60 & 61 to Article 10, which state:

"(-1) The Commission shall carry out an animal welfare assessment and a feasibility evaluation of implementation of the requirements set out in paragraph 2, five years after the entry into force of this Directive."

"Where feasibility is established, as from the dates to be set in Annex III in light of the evaluation referred to in paragraph 1, Member States shall ensure that non-human primates listed in that Annex may only be used in procedures where they are from self sustaining colonies."

Why this amendment must be REJECTED

These amendments delay indefinitely the implementation of the Commission's proposed phase out, over seven years, of the cruel and environmentally damaging trade in monkeys caught from the wild (see over). This briefing outlines the suffering and the environmental damage caused by wild capture, and shows that the Commission proposals are viable and humane. If there are concerns that the seven year target cannot be reached, then progress could be reviewed under thematic review under Article 8 (AGRI amendment 59) every two years, or after five years when the Directive is next reviewed under Article 53a (AGRI amendment 148). Or, a progress review could specifically be added to the phase out. It is not an option for Europe to do nothing. A vague "feasibility study" has the same effect as doing nothing. Europe must take responsibility for the part it is playing in the suffering and damage caused to wild monkey populations caused by the laboratory primate trade.

Metsikute ahvide püüdmine teadusuuringute ja aretusfarmide tarvis

Miks see oluline on

Metsikute ahvide püüdmine avaldab märkimisväärset mõju loomade heaolule ja keskkonnale.

Mõju loomade heaolule: Vägivald, stress ja hirm kinni püüdmisel ning äkiline vangistus sattumine. Juhuslik perekondade lahutamine. Maha jäävad lõhutud sotsiaalsed grupid – primaadid võivad jääda ilma vanemate või õdede-vendadeta.

Mõjud keskkonnale: Kahju elupaigale. Kahju metsikute populatsioonide geneetilisele mitmekesisusele, isegi tervete populatsioonide hävitamine. Populatsiooni loodusliku tasakaalu lõhkumine – emaste, teatud vanuses loomade eemaldamine. 48% primaatide liikidest on nüüd ohustatud või tõsiselt ohustatud (IUCN).

Teaduslikud mõjud: Teadusuuringutes eelistatakse kasutada eesmärgipäraselt aretatud loomi, kelle geneetiline ja tervisealane taust on teada; vastavateks hüvedeks on variatsioonide vähendamine, andmete parendatud kooskõla ja reprodutseeritavus.

Euroopa Komisjon märgib samuti oma ettepanekute põhjenduses 16: „Enamgi veel, avalikkuse kõrgendatud mure puudutab ahviliste kasutamist.”

Metsikust loodudest püütud primaate kasutatakse endiselt protseduurideks Euroopas. Mis veelgi olulisem, paljudusfarmid, eriti Aasias ja Mauritiusel, võtavad loomi metsikust loodusest, et täiendada oma põhikarja. Metsikute loomade järeltulijad on tuntud kui „F1” loomad. Loomad, kes on sündinud vangistuses aretatud vanematest, kannavad märgistust „F2”, ning nende järgnevad generatsioonid märgistust „F3” ja nõnda edasi.

Enamik makaakidest, keda kasutatakse Euroopa laboratooriumites, on arvatavalt F1 loomad, valdavalt makaagid (cynomolgus), ja väiksemal hulgal reesusmakaagid. Marmosetid, teine kõige sagedasemalt kasutatud primaatide liik Euroopas, on juba aretatud F2 loomadeks ja sellest edasi.

Euroopa Komisjoni ettepanekud:

Artikkel 9.1. Metsikust loodusest võetud loomi ei kasutata protseduurideks.

Artikkel 9.2. Pädevad asutused võivad lubada erandeid paragrahvile 1 teadusliku õigustatuse alusel, kui protseduuri eesmärki ei saa saavutada, kasutades looma, kes on aretatud teadusuuringutes rakendamiseks.

Artikkel 10.1. Liikmesriigid tagavad, et Lisas II loetletud liikidesse kuuluvaid loomi kasutatakse üksnes protseduurides, kus need loomad on aretatud teadusuuringuteks kasutamiseks.

Mis puudutab aga Lisas III toodud tärmineid, tagavad Liikmesriigid, et selles Lisas loetletud ahvilisi võidakse kasutada üksnes protseduurides, kus nad on vangistuses aretatud ahviliste järeltulijad.

Artikkel 10.2. Pädevad asutused võivad lubada erandeid paragrahvile 1 teadusliku õigustatuse alusel

Lisa III: Artiklis 10(1) viidatud ahviliste nimekiri ja täriminid. Pakub välja, et F1 cynomolgus ja reesusmakaakide kasutamine lõpetatakse 7 aastat pärast direktiivi ülevõtmist; F1 marmosettide kasutamine lõpetatakse ülevõtmise kuupäevast; ning teiste ahviliste liikide kasutamine 10 aasta möödudes.

Komisjoni põhjendused

Põhjendus 18: „Ahviliste püüdmine metsikust loodusest on loomadele äärmiselt stressi tekitav ning suurendab vigastuste ja kannatuste riski kinnipidamisel ja transportimisel. Selleks, et järk-järguliselt lõpetada loomade püüdmine aretuslikel eesmärkidel, tuleks teaduslikel uuringutel nii ruttu, kui võimalik, kasutada üksnes loomi, kes on vangistuses aretatud loomade järeltulijad. Ahviliste aretuse ja hankimise asutused peaksid seega juurutama strateegia, et toetada ja soodustada liikumist selle eesmärgi suunas.”

ADI seisukoht nende ettepanekute osas

Arvame, et paragrahvid 9.1, 10.1 ning Lisa III on esimeseks usutavaks sammuks, et panna punkt Euroopa teadusuurijate kogukonna ahviliste püüdmise praktikale ja sellealasele vastutusele, ning sellest tulenevatele kannatustele ja keskkonnakahjule. Sellist sammu pooldaks suur osa üldsusest.

Käesoleva EÜ direktiiv 86/609 artikkel 7.3 sätestab: „Metsikust loodusest püütud loomadega ei ole lubatud viia läbi katseid, kui katsed teiste loomadega on piisavad, et rahuldada katse eesmäärke.”

Ent 23 aastat pärast selle direktiivi jõustumist jätab Euroopa aretuslaborite tarvis metsikute ahvide püüdmise sanktsioneerimist.

Et aga enesekontrollisüsteem ei ole avaldanud vajalikku mõju, et säilitada maailma ahviliste metsikuid populatsioonid ja nende keskkond, on tähtaja määramine hädavajalik.

ADI toetab F1 kasutamise lõpetamise kahandamist 5 aastale, mis meie arvates on jõukohane, ärgitab asjakohast tungivust ning kajastab avalikkuse soovi näha progressi sellel suunal. Metsikute loomade püüdmine avaldab loomade heaolule ja keskkonnale olulist mõju, nagu demonstreeritud.

Arvame, et Komisjoni ettepanekud artiklites 9.2 ja 10.2 nõrgestavad oluliselt ette pandud direktiivi ning need tuleks seega kustutada, kuna need võimaldavad piirangutest hõlpsasti kõrvale hiilida.

Parandustele, mis nõrgestavad või õõnestavad Komisjoni ettepanekuid, tuleb vastu seista.

Komisjoni mõjuhinng

Euroopa Komisjoni mõjuhinngu (IA) viis läbi Prognos AG koostöös teadusuurijatega Utrechti ülikoolist. IA järelduseks oli, et 7-aastane kasutuse lõpetamise tähtaeg on teostatav, kui see on hoolikalt planeeritud.

Kasutamise lõpetamine põhineb mitmesuguste liikide taastootmise tsüklitel ning teadmistel olemasolevatest tootmistasemetest. Näiteks on Euroopa juba jätkusuutlik F2 marmoset ahvide osas ning seega pole tarvis täiendavat ülemineku perioodi. Seitsmeaastast kasutamise lõpetamise perioodi peeti makaakide puhul „mõistlikuks“.

Metsikust loodusest püütud ahvide kasutamise lõpetamisega seotud faktid

Probleemi ulatus

Euroopasse tuuakse igal aastal ligikaudu 7000 makaaki (cynomolgus ja reesusmakaaki) teadusuuringute tarvis. F1, F2 või F3 tegelikud arvud on ebaselged – arvatakse aga, et enamik neist on F1. Teatud aretajad väljaspool Euroopat tarnivad juba F2 primaate, nagu ka teatud allikad Euroopas, seega on ülemineku alustatud, ehkki aeglaselt.

Ent siiani puudub tegelik motiveeritus teostada see muutus mõistlikus ajavahemikus, et lõpetada ebavajalikud kannatused ning et säilitada maailma primaatide populatsioone. Seega peab Euroopa Parlament andma tööstusele vastavad juhised.

Hinna ekspordikvoot aastaks 2009 on ligikaudu 40 000 primaati (18). Hinnangud Vietnami, Mauritiuse, Filipiinide ja Kambodža osas kergitavad seda numbrit ligikaudu 78 000 ahvile (19). Tasub märkida, et täielik ülemaailme toodang (nt. kaasa arvatud USAs toodetud makaagid või need, kes jäävad Hiinasse) on tõenäoliselt kaks korda suurem.

Seega kutsub Komisjon üles suuri Euroopa tarnijaid viima kuni 8% oma toodangust F2 ahvidele seitsme aastaga (ligikaudu 4% globaalsest toodangust).

Valmistab pettumist, et Euroopa primaatide kaubandus ja kasutajad esitavad seda mõistlikku ja vajalikku ettepanekut sellisena, nagu tingiks see kogu primaatide tarne kokkuvarisemise. Sellised väited on ebatäpsed ja põletikuliselt, tekitades tarbetut segadust – on selge, et Komisjoni ettepanek puudutab metsikust loodusest püütud loomi, kelle kasutamine tuleb lõpetada seitsme aasta jooksul.

Makaake saab vangistuses edukalt aretada

Pärast India ekspordikeeldu makaakidele, laiendasid Ameerika Ühendriigid oma aretusprogrammi. 1978. aastal toodeti 5093 primaati, kaasa arvatud 3518 reesusmakaaki. Viis aastat hiljem laines vangistuses aretamine kõikidele liikidele, eriti reesusmakaakidele, vastavalt 78% ja 96% (aastane makaakide kasv 19%) (5). Täna on Ameerika Ühendriikidel kaheksa riiklikku primaatide uurimiskeskust koos 20 000 loomaga (7) ning Ameerika Primatoloogide Ühendus väidab, et enamik primaatidest, keda USA laboratooriumites kasutatakse, on sündinud Ühendriikides (6).

Hiina on cynomolgus makaake ekspordinud alates aastast 1990 ning väidab, et aretab neid „väga edukalt koos mitmete jätkusuutlike populatsioonidega, kus on enam kui 47 000 looma”. Sarnane edu kaasneb väidetavalt vangistuses aretatud reesusmakaakidega, mida Hiina on ekspordinud alates aastast 1984.

Laboratoorsete primaatide tarnija Nafovanny Vietnamis plaanis asendada 10% oma F1 aretusmahust aastast, kasutades loomi, keda nad vastaval juhul ei müüks, näiteks neid, kes demonstreerivad märke teatud viirustest (19).

Aasia ahvikasvatustega kaasnevad tõsised loomade hea olu ja keskkonnastandardite järgmise alased küsimused, samuti on probleemiks loomade püüdmine loodudest, et täiendada aretuskarja.

Loodetakse, et see uus direktiiv seab raamistikku ahvide impordile, mis eeldab, et need, kes tarnivad primaate Euroopasse, järgivad loomade heaolu, keskkonna rikastamise, tervise ja geneetilise tausta alaseid standardeid.

Loomade heaolu ja sellega seotu

Komisjoni hinnangute kohaselt tuleb selleks, et rahuldada Euroopa laboratooriumite jooksvat makaakide nõudlust pigem F2 kui F1 loomadega, suurendada praeguseid aretuspopulatsioone suurendada 10 000 looma võrra. Hinnatakse, et see tingiks 800 isaste ülejäägi, sest intensiivse aretuse strateegiates(1) rakendatakse suuremal hulgal emaseid.

Teatud tööstuse huvirühmad on väitnud, et on mures, et need üleliigsed isased ahvid tapetakse kasvatustes. Teisalt on nad jälle rahul jätkuvate püükidega metsikust loodusest, millega kaasnevad kannatused, surmad ja keskkonna hävitamine. Samuti näivad nad olevat rahul asjaoluga, et loomi müüakse uuringuteks ja testimisteks.

Tegelikkuses müüakse need üleliigsed isased tõenäoliselt teadusuuringuteks või teistele tööstuse tegijatele.

Oluline on panna tähele mistahes aretusprogrammi võtmetegureid ning seda, kuidas need haakuvad Komisjoni ettepanekutega:

Makaakide keskmiseks elueaks on 25 aastat(10), ent mitmed loomad elavad vangistuses kuni 30-aastaseks(16), jõudes suguküpsusele vanuses 3-5(17). Makaagi tiinusperiood on ligikaudu 164 päeva(16). Emaste taastootmise periood on vähemalt 15 aastat (võimaldades hilisemat suguküpsust ja esimest tiinust ning kompenseerides madalamat viljakust vanemas eas.)

Seega, kui eeldame, et aretusfarm asendab emased siis, kui nad muutuvad vähem produktiivseteks, on võimalik, et 7-aastase perioodiga asendatakse kuni 50% aretatavast populatsioonist igal juhul. Mis on sama periood, mille Komisjon loomade kasutamise lõpetamiseks välja pakkus. Tegelik küsimus on, kas need loomad püütakse metsikust loodusest või on vangistused aretatud.

See tähendab, et 5 aastaga koosnes hinnanguline 800 isase ülejääk 160 isasest aastas kogu tööstuse löikes. Mõned väidavad, et inimlik surmamine oleks parem kui elu aretusfarmis või surm Euroopa laboratooriumis. Siiski on ebatõenäoline, et nende loomade jaoks kliendid puuduksid.

Kui püütakse metsikust loodusest püütakse emaseid või mõlemast soost ahve, on oht, et metsikute populatsioonide sotsiaalset tasakaalu häiritakse katastroofiliselt ning et isased tapetakse, kui nende seksuaalsus on selgunud.

Mõju keskkonnale

Käesoleval aastal saadeti Euroopa Parlamendi liikmetele ADI Save the Primates („Päästke primaadid“) DVD, millel on salvestus ahvide püüdmisest katseteks Lõuna-Ameerikas. See kajastab loomade õudusi, kes lahutatakse julmalt oma kodudest ja perekondadest ning heidetakse kottidesse ning viiakse laboratooriumitesse.

Selline loomade püüdmine tähendab, et loomade geneetilisele taustale ei osutata mittemingisugust tähelepanu, ega ka sellele, mida nende eemaldamine metsikute populatsioonide jaoks kaasa toob. Kolumbias on tõendeid küttidest, kes raiusid puid maha, et pääseda ligi ööahvidele (douroucouli). Mujal üles võetud salvestused näitavad sarnast loomade heaolu ja keskkonnakahju eiramist küttide seas, kes on peamiselt madalalt tasustatud töötajad toimetulekupiiril.

Metsikute populatsioonide laastamise tõttu keelas India primaatide ekspordi aastal 1978 (5). „Ulatuslik, eriti noorte ahvide püüdmine, oli peamiseks põhjuseks, miks reesusmakaakide populatsioon ligi 90% võrra Indias 1960ndatel ja 1970ndatel kahanes“(10). 1996. aastal kirjeldati Crocket et al uurimuses, kuidas „reesusmakaakide populatsioon Põhja-Indias oli taastunud vaid 50% võrra alates aastast 1978“(10).

For too long Europe has looked the other way when it comes to the wild capture policies and welfare standards of the establishments that supply laboratory monkeys.

On tõenäoline, et kütid vähendavad järjekindlalt metsikute populatsioonide geneetilist mitmekesisust ning nende tegevus võib loomad ka teatud piirkondadest hävitada. Loomi püütakse kättesaadavuse alusel, mitte nende geneetilise mitmekesisuse tagamise huvides. Loomulikult on sellel potentsiaalselt katastroofilised tagajärjed, kui kütid jätkavad piirkondadest peaaegikult emaste ahvide püüdmist. On palju tõenäolisem, et loomi püütakse valimatult ning soovimatud tapetakse.

Aastal 2002 raporteeris Euroopa Ühenduse loomade tervise ja heaolu teaduskomisjon, et „kõik primaatide liigid on teatud määral ohustatud ning paljud on ka sellisena nimekirja lisatud ... on seisukoht, et metsikust loodusest püütud loomi ei tohiks kasutada, isegi mitte aretamise eesmärgil”(3).

IUCN on teatanud, et 48% primaadi liikidest on nüüdseks ohustatud või äärmiselt ohustatud (20).

Kui Euroopa ei võta selles asjas seisukohta, et suudeta säilitada usaldusväärset, kui räägitakse teistest loodushoiu meetmetest vaesematele riikidele, kes näljaseid kutsutakse üles mitte sööma teatud primaatide liike, kes on väljasuremise äärel. Euroopa kannab selles osas vastutust.

Alternatiiv on olemas ja Euroopa on võimeline vastavaid muutuseid ellu viima.

Mõjud majandusele ja teadusuuringutele

Primaatidega tehtavate teadusuuringute maksumus eeldatavasti tõuseb. Puuduvad täpsed arvud, ent valitsusametnikud Suurbritannias on hinnanud, et see tõus jääb ligikaudsesse vahemikku £4 000 (€4 288) kuni £6 000 (€6 432) looma kohta. See multimiljardiline tööstus ei saa aga endale lubada kulutada vähe loomade heaolule ning keskkonna ja maailmapärandi kaitsele.

Vastuväited Komisjoni ettepanekutele lõpetada metsikust loodusest püütud loomade kasutamine teadusuuringutes on ebaveenvad. Puuduvad tõendid, et Euroopa Komisjoni ette pandud kasutamise lõpetamine mõjuks teadusuuringutele negatiivselt. Tegelikuses peaks see avaldama positiivset mõju ning selle hüvedeks on muuhulgas:

- **Parendatud teadusstandardid – eelistatakse vangistuses aretatud loomi, kuna on andmed nende tervise ja geneetilise tausta kohta.**
- **See aitaks stimuleerida edasijõudnud alternatiivmeetodite arendamist ja rakendamist, avaldades seega positiivset mõju Euroopa teadus- ja tehnoloogiatööstustele tervikuna.**
- **Kõrgelt arenenud, intelligentsete ja emotsionaalsete liikide tarbetute kannatuste ennetamine.**
- **Maailma looduspärandi säilitamine – metsikute populatsioonide ja elupaikade hävitamise lõpetamine.**

Euroopa Parlamendi liikmed peaksid tugevdama ja kiirendama neid mõistlikke, praktilisi ja võrdelisi meetmeid..

1. Commission staff working paper, Impact Assessment, 05.11.08 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SEC:2008:2410:FIN:EN:PDF>
2. M.J. Prescott (2001) - Counting the cost – welfare implications of the acquisition and transport of non-human primates for use in research and testing
3. The welfare of non-human primates used in research: Report of the Scientific Committee on Animal Health and Animal Welfare, 17 December 2002 http://ec.europa.eu/food/fs/sc/scah/out83_en.pdf
4. Fifth Report on the Statistics on the Number of Animals used for Experimental and other Scientific Purposes in the Member States of the European Union <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0675:FIN:EN:DOC>
5. Gray, Schofield, L. & Chandler, J.L. (1984), Laboratory Primate Newsletter, volume 23, number 4 <http://www.brown.edu/Research/Primate/lpn23-4.html>
6. <http://www.asp.org/research/faq.html>
7. Fan, Z & Song, Y (2003) International Perspectives: The Future of Non human Primate Resources, Proceedings of the Workshop Held April 17-19, 2002 (2003) http://www.nap.edu/openbook.php?record_id=10774&page=69
8. Hunsmann, G (2003) International Perspectives: The Future of Non human Primate Resources, Proceedings of the Workshop Held April 17-19, 2002 (2003) http://www.nap.edu/openbook.php?record_id=10774&page=69
9. IPPL Newsletter, December 1979
10. Crockett, C.M. et al (1996), American Journal of Primatology, vol. 40, pp. 343-360
11. <http://www.wildsingapore.com/news/20070708/070817-2.htm#nst> – accessed 03/03/09
12. http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/vi_nhp.pdf Pg 23
13. http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/vi_nhp.pdf Pg 28
14. http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/vi_nhp.pdf Pg 209
15. http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/vi_nhp.pdf Pg 224
16. Napier, J. R. & Napier, P. H, 1967. Handbook of Living Primates. Academic Press, London & New York
17. Terry Maple, J, et al Primates, 14(4):427-428, December 1973 427,
18. Ross C. 1992, Primates
19. IPPL: Chinese Export Quotas
20. Wolfensohn, S., presentation: Primates and stress and the F2 requirement
21. <http://www.primates-sg.org/RL08.news.htm>

Contact: Helder Constantino, Head of Parliamentary Affairs
email: helderconstantino@ad-international.org

Animal Defenders International,
 with: National Anti-Vivisection Society and Lord Dowding Fund for Humane Research,
 Millbank Tower, Millbank, London SW1P 4QP, UK.
 Tel. +44 (0)20 7630 3340 www.ad-international.org